

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI ZAVOD ZA STATISTIKU

IZVJEŠTAJ O KVALITETI ZA STATISTIČKO ISTRAŽIVANJE

Godišnji izvještaj o investicijama u dugotrajnu imovinu pravnih osoba (INV-P) za 2022.

Organizacijska jedinica: Sektor poslovnih statistika/Služba strukturnih poslovnih statistika,
inovacija, znanosti, tehnologija i investicija/Odjel za investicije

Priredila: Marijana Dragičević i Odjel za investicije

lipanj 2024.

0. Osnovne informacije

- Svrha i predmet istraživanja

Istraživanjem Godišnji izvještaj o investicijama u dugotrajnu imovinu (INV-P) pravnih osoba prikupljaju se podaci o izvorima financiranja/stjecanja investicija u dugotrajnu imovinu, investicijama u novu i rabljenu dugotrajnu imovinu i dezinvesticijama po vrstama imovine te investicijama u novu i rabljenu dugotrajnu imovinu prema namjeni ulaganja i području.

Podaci prikupljeni tim istraživanjem služe kao jedna od važnijih ulaznih baza podataka za obračun kategorija ukupnih bruto investicija u fiksni kapital i regionalnih investicija, za potrebe obračuna investicija kao jedne od stavki bruto domaćeg proizvoda prema rashodnoj metodi, za potrebe nacionalnih računa i strukturnih poslovnih statistika te za analitičke svrhe, posebno pravnih osoba.

- Izvještajno razdoblje

Kalendarska godina

- Pravni akti i drugi sporazumi

Zakon o službenoj statistici (NN, br. 25/20.)

Program statističkih aktivnosti Republike Hrvatske 2021. – 2027. (NN, br. 29/22.)

Godišnji provedbeni plan statističkih aktivnosti Republike Hrvatske 2023. (NN, br. 35/23.)

Uredba (EU) br. 549/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 21. svibnja 2013. o Europskom sustavu nacionalnih i regionalnih računa u Europskoj uniji. Tekst značajan za EGP (SL L 174, 26. lipnja 2013.) – ESA 2010

- Sustav klasifikacija

Odluka o Nacionalnoj klasifikaciji djelatnosti 2007. – NKD 2007. (NN, br. 58/07. i 72/07.)

Klasifikacija proizvoda po djelatnostima Republike Hrvatske – KPD 2015. (NN, br. 157/14.)

Teritorijalni šifarnici: županija, gradova/općina

Šifarnik Neraspoređeno po gradovima/općinama

Šifarnik Vrsta jedinica

- Statistički pojmovi i definicije

Prikupljaju se podaci o investicijama u novu i rabljenu dugotrajnu imovinu i dezinvesticijama (prodaji i ostalim umanjnjima dugotrajne imovine) po vrstama imovine, investicijama u novu i rabljenu dugotrajnu imovinu prema namjeni ulaganja i području te o izvorima financiranja/stjecanja investicija u dugotrajnu imovinu.

Obuhvaćaju se investicije neposrednog investitora u zemlji (krajnjega korisnika ili onoga koji u njegovo ime investira).

Ostvarene investicije (dezinvesticije) u dugotrajnu materijalnu i nematerijalnu imovinu obuhvaćaju novu i rabljenu dugotrajnu imovinu domaćega i inozemnog podrijetla, dugotrajnu imovinu u vlasništvu i dugotrajnu imovinu nabavljenu pod uvjetima financijskog *leasinga*.

Investicije obuhvaćaju nabavljenu dugotrajnu imovinu u zemlji i inozemstvu, nabave nove i rabljene imovine, nabave pod uvjetima financijskog *leasinga*, imovinu stečenu bez naknade i kao kapitalni transfer u naturi te imovinu proizvedenu i zadržanu za vlastite potrebe.

Obuhvaća se imovina koja služi i za civilne i za vojne svrhe.

Ostvarene investicije su gradnje i nabave imovine obavljene u tijeku izvještajne godine bez obzira na to jesu li završene i plaćene.

Investicije u novu dugotrajnu imovinu obuhvaćaju sljedeće ostvarene, plaćene i neplaćene vrijednosti:

- nabavu/gradnju nove (domaće i uvozne) i u izvještajnoj godini uvezene rabljene dugotrajne imovine
- nabavnu vrijednost dugotrajne imovine nabavljene pod uvjetima financijskog leasinga
- dugotrajnu imovinu proizvedenu/izgrađenu u vlastitoj režiji te zadržanu za vlastite potrebe i internu realizaciju
- dugotrajnu imovinu nabavljenu razmjenom dobara/trampom
- dugotrajnu imovinu stečenu bez naknade, prijenosima/kapitalnim transferima sredstava u naturi (osim financijske imovine)
- znatnija poboljšanja postojeće dugotrajne imovine (rekonstrukcija, remont, modernizacija, dogradnja, proširenje, restauracija građevina, spomenika i dr., investicijsko održavanje i sl.)
- prirodni rast dugotrajne imovine
- ulaganja u nekretnine
- ulaganja u imovinu radi stjecanja zarade porastom njezine tržišne vrijednosti ili zarade na najmovnim aktivnostima
- investicijska ulaganja na tuđoj imovini koja se koristi na temelju ugovora, ako ih zakupoprimac evidentira kao dugotrajnu imovinu
- dio sitnog inventara koji se eventualno vodi kao dugotrajna imovina i čiji je vijek trajanja i korištenja dulji od godinu dana
- vojne objekte, opremu i oružje kojima se koristi vojska, nevojne jedinice, poduzetnici i ustanove (bez oružja knjiženoga kroz zalihe kao kratkotrajna imovina)
- velike sanacije odlagališta otpada.

Investicije u rabljenu dugotrajnu imovinu obuhvaćaju iste te vrijednosti, ali rabljene dugotrajne imovine, bez rabljenog uvoza dugotrajne imovine u izvještajnoj godini.

Te se nabave odnose na transfer dugotrajne imovine, odnosno na dobra koja su u izvještajnoj godini samo mijenjala vlasnika, ali nisu povećala vrijednost nacionalnog bogatstva zemlje u cjelini, tj. to je imovina koja nije nabavljena neposredno od izvođača građevinskih radova, proizvođača opreme ili proizvedena u vlastitoj režiji, nego je kupljena od prijašnjega korisnika.

Investicije u dugotrajnu imovinu ne obuhvaćaju:

- sitan inventar koji se knjigovodstveno vodi kao sitan inventar i čiji je vijek trajanja i korištenja kraći od godine dana
- redovito tekuće održavanje i popravke imovine
- korištenje imovine pod uvjetima operativnog leasinga, na strani korisnika (kao investicije prikazuje ih davatelj leasinga)
- vrijednosna usklađenja/revalorizaciju imovine, ulaganja u korist pričuva ili radi povećanja temeljnoga kapitala, osnivačke izdatke/uloge, stjecanje domaće rabljene imovine postupkom organizacijskih/statusnih promjena jedinice ili njezinih dijelova (spajanje, izdvajanje/razdvajanje), prevrednovanja i promjene metode vrednovanja imovine i sl.
- ulaganja u financijsku imovinu.

Kategorije dugotrajne materijalne i nematerijalne imovine sadržajno su u skladu s aktualnim računovodstvenim standardima i vrednuju se u skladu s njihovim pravilima. Vijek trajanja i korištenja imovine dulji je od godine dana.

Tako se investicije nabavom nove i rabljene dugotrajne imovine najvećim dijelom vrednuju prema nabavnoj vrijednosti i uključuju troškove prijenosa vlasništva.

Prodaje (dezinvesticije) dugotrajne imovine prikazuju se prema vrijednosti iz kupoprodajnog ugovora, bez troškova prijenosa vlasništva (bilježe se na strani kupca), PDV-a i kamata, ako su ugovorene.

Ostala umanjena imovine (ostale dezinvesticije) obuhvaćaju sva ostala umanjena imovine, npr. prijenose dugotrajne imovine drugim jedinicama, ustupanje imovine u razmjeni, trampni, ustupanje kapitalnim transferima u naturi, zamjene imovine i sl.

Iskazuju se prema vrijednosti iz ugovora, vrijednosti iz dokumenta o besplatnom prijenosu vlasništva/darovanju ili fer vrijednosti bez troškova prijenosa vlasništva, PDV-a i kamata.

U vrijednost investicija uključuje se i trgovačka marža, carine i trošarine, neodbitni porezi i druge pristojbe/doprinosi, transportni troškovi i troškovi montaže/demontaže, troškovi pripreme zemljišta za gradnju te troškovi za izradu studija, projekata, investicijskih elaborata, ekspertiza i pripreme objekta za tehnički prijam.

Imovina je detaljno klasificirana prema zahtjevima međunarodnih statističkih standarda, metodologija i klasifikacija (ESA 2010, SNA 2008, Klasifikacija proizvoda po djelatnostima Republike Hrvatske – KPD 2015.) uz, u granicama mogućnosti, poštivanje knjigovodstvene prakse.

Izvori financiranja/stjecanja investicija u dugotrajnu imovinu obuhvaćaju sve iznose za investicije u novu i rabljenu dugotrajnu imovinu za izvještajnu godinu, odnosno načine stjecanja dugotrajne imovine bez obzira na to jesu li isplate obavljene ili nisu. Obuhvaćena su vlastita sredstva i zajednička ulaganja domaćih i inozemnih suinvestitora, financijski krediti i financijski najam – leasing, sredstva dobivena iz programa i fondova Europske unije, proračunska sredstva i sredstva ostvarena prema posebnim propisima i svi ostali izvori (imovina stečena bez naknade, kapitalni transferi u naturi, interna realizacija, radovi obavljani u vlastitoj režiji i sl.).

Detaljnije definicije svih varijabli raspoložive su u Uputama za ispunjavanje Godišnjeg izvještaja o investicijama u dugotrajnu imovinu, na internetskoj aplikaciji Državnog zavoda za statistiku, na adresi <https://podaci.dzs.hr/hr/obrasci/bdp-i-nacionalni-racuni/>. Na istoj adresi raspoloživ je i obrazac INV-P.

Definicije su usklađene s međunarodnim statističkim standardima i metodologijama, Europskim sustavom nacionalnih računa – ESA 2010 (European System of Accounts – ESA 2010).

- **Statistička jedinica**

Izvještajne jedinice su, za izvještajnu godinu, namjernim uzorkom izabrane pravne osobe u zemlji.

- **Statistička populacija**

Polazni podaci za formiranje uzorka su prikupljeni i obrađeni podaci godišnjih, polugodišnjih i tromjesečnih financijskih izvještaja preuzeti od Financijske agencije (Fina).

Istraživanjem INV-P/2022. obuhvaćene su sljedeće pravne osobe:

- svi veliki i srednje veliki poduzetnici, financijske i osiguravajuće institucije koji su predali Fini godišnje financijske izvještaje za prethodnu godinu i svi proračunski korisnici koji su Fini predali tromjesečne financijske izvještaje izvještajne godine
- na temelju vrijednosti dugotrajne imovine (vrijednost dugotrajne imovine veća od 7,000.000,00 kuna), namjernim uzorkom izabrani mali i mikro poduzetnici
- neprofitne organizacije – veći investitori (prema podacima Fina za siječanj – lipanj tekuće godine investicije veće od 100.000,00 kuna).

Uzorak istraživanja INV-P obuhvaćao je ukupno 11.139 jedinica.

1. Relevantnost

1.1. Korisnici podataka

Interni korisnici:

Statistički poslovni registar – ažuriranje SPR-a povratnim informacijama istraživanja INV-P

Sektor makroekonomskih statistika (jedna od važnijih ulaznih baza podataka za obračun kategorija ukupnih bruto investicija u fiksni kapital i regionalnih investicija, za potrebe obračuna investicija kao jedne od stavki bruto domaćeg proizvoda prema rashodnoj metodi i za potrebe nacionalnih računa)

Odjel strukturnih poslovnih statistika (jedna od važnijih ulaznih baza podataka za obračun investicija)

Odjel inovacija, znanosti i tehnologija

Služba ekonomskih računa poljoprivrede i šumarstva.

Vanjski korisnici:

Tijela državne i lokalne uprave/samouprave

Instituti, fakulteti, znanstvenici, istraživači, ekonomski analitičari, studenti, mediji komore/strukovna udruženja, financijske institucije, neprofitne organizacije/udruge i sl.

Gospodarski poslovni subjekti – nefinancijska poduzeća

Međunarodni/strani korisnici

1.1.1. Potrebe korisnika

Budući da podaci prikupljeni ovim istraživanjem ponajprije služe kao jedna od važnijih ulaznih baza podataka za daljnje makroekonomske obračune investicija te da su usklađeni s međunarodnim metodologijama, definicijama, standardima i klasifikacijama, oni zadovoljavaju potrebe glavnih/redovitih i potencijalnih korisnika.

Manji dio vanjskih korisnika katkad iskazuje potrebu za detaljnijim podacima.

1.1.2. Zadovoljstvo korisnika

Prvo istraživanje o zadovoljstvu korisnika Državnog zavoda za statistiku provedeno je 2013., zatim 2015., a posljednje je provedeno potkraj 2022. Rezultati istraživanja mogu se provjeriti na internetskim stranicama Državnog zavoda za statistiku na adresi <https://dzs.gov.hr/istaknute-teme-162/kvaliteta/istrazivanja-o-zadovoljstvu-korisnika/1752>.

1.2. Potpunost

Istraživanje je potpuno usklađeno s metodologijom Eurostata ESA 2010 i pruža potrebnu osnovu za daljnje obračune, kojima je ponajprije i namijenjeno.

1.2.1. Stopa potpunosti podataka

Stopa potpunosti podataka je 100%.

2. Točnost i pouzdanost

Točnost i pouzdanost na temelju uzorkom prikupljenih i obrađenih podataka analizira se uparima dobivenih vrijednosti sa srodnim/doticajnim raspoloživim podacima kao što su raspoloživi podaci o investicijama iz godišnjih financijskih izvještaja, podacima prijašnjih godina, analizom indeksa, struktura, analizom po djelatnostima i teritorijalnim područjima i sl.

Budući da se istraživanje provodi na temelju namjernog uzorka, a ne na temelju uzorka procjena cijele populacije, obrada istraživanja ne daje podatke za cijelu populaciju. Istraživanje je ponajprije ulazna baza podataka za daljnje obračune koji se provode za cijelu metodološki definiranu populaciju.

2.1. Uzoračka pogreška

Nije primjenjivo. Osnova je namjerni uzorak (ne slučajni uzorak) i ne provodi se procjena cijele populacije na temelju uzorka. Uzoračka se pogreška ne izračunava.

2.1.1. Pokazatelji uzoračke pogreške

Pokazatelj nije primjenjiv za ovo istraživanje.

2.2. Neuzoračka pogreška

Neuzoračke pogreške pojavljuju se u oblicima pogreške obuhvata, stope neobuhvata, pogreške mjerenja, pogreške i stope neodgovora.

2.2.1. Pogreška obuhvata

Polazni podaci za formiranje uzorka su prikupljeni i obrađeni podaci godišnjih, polugodišnjih i tromjesečnih financijskih izvještaja preuzeti od Financijske agencije (Fine).

Ne raspoložemo točnim podacima/informacijama o jedinicama koje su poslovno aktivne, ali Fini nisu predale navedene izvještaje, ni podatkom koliko je od tih jedinica mogućih investitora. Budući da je praktično riječ većinom o jedinicama koje imaju poslovnih problema ili su u stečaju/likvidaciji, pretpostavlja se da je utjecaj te pogreške na rezultate istraživanja neznatan.

2.2.2. Stopa neobuhvata

Broj jedinica/Izvještajna godina	2022.
Ukupan broj jedinica istraživanja/uzorak	11.139
0 Neuspjela dostava pošte jedinici/upitna adresa	45
1 Posluje, odbija dostavu izvještaja	1
2 Posluje, dostavljen obrazac/odgovor	10.530
3 Ne posluje (mirovanje, prestanak rada prije ili u tijeku izvještajne godine i sl.)	5
4 Stečaj/likvidacija	47
5 Ostalo/Nepoznato	511
STOPA NEOBUHVATA, %¹⁾	0,45

1) Neutežena stopa neobuhvata na namjernom uzorku provedenog istraživanja

2.2.3. Pogreška mjerenja

Istraživanje se provodi tako da izvještajne jedinice ispunjavaju/dostavljaju elektronički obrazac. Unos dijela zaprimljenih tiskanih obrazaca obavljaju statističari DZS-ova Odjela za investicije i područnih statističkih ureda ispunjavanjem elektroničkog obrasca na isti način kao da to čini izvještajna jedinica.

Pogreške mjerenja svedene su na minimalnu mogućnost na sljedeći način:

- svi identifikacijski podaci elektroničkog obrasca automatski su preuzeti iz baze adresara, ne upisuju ih jedinice
- napisane su i jedinicama raspoložive detaljne upute za popunjavanje obrasca i druge popratne upute za ispunjavanje elektroničkog obrasca
- šifrnici su postavljeni u obliku e-izbornika
- postavljene su vrlo detaljne dvostruke logičko-računske kontrole na elektroničkom obrascu i u generatorskoj aplikaciji za obradu podataka, elektronički obrazac ne može se poslati ako na njemu nisu ispravljene i sve zadane i programski postavljene pogreške
- za sve nejasnoće i potrebne dodatne informacije izvještajnim se jedinicama omogućuje kontinuirana pomoć zaposlenika statistike (telefoni i elektronička adresa)
- osim toga, svaki obrazac pregleda statističar i ako eventualno uoči još neke logičke pogreške ili sporne varijable radi ispravaka kontaktira s izvještajnom jedinicom.

2.2.4 Pogreška neodgovora

Kako bi se održali planirani rokovi i kvaliteta, u tijeku provedbe istraživanja kontinuirano se svakog dana prati i stopa odziva/dostavljenih obrazaca i odgovora izvještajnih jedinica. U slučaju kašnjenja u dostavi podataka s izvještajnim se jedinicama kontaktira telefonom ili pisanim požurnicama, na temelju detaljno priređenih adresara početih/nedostavljenih izvještaja. Povrat obrazaca od 2022. (94,53%) ima zadovoljavajući udio.

2.2.5. Stopa neodgovora jedinice

Broj jedinica/Izvještajna godina	2022.
Ukupan broj jedinica istraživanja/uzorak	11.139
0 Neuspjela dostava pošte jedinici/upitna adresa	45
1 Posluje, odbija dostavu izvještaja	1
2 Posluje, dostavljen obrazac/odgovor	10.530
3 Ne posluje (mirovanje, prestanak rada prije ili u tijeku izvještajne godine i sl.)	5
4 Stečaj/likvidacija	47
5 Ostalo/Nepoznato	511
STOPA NEODGOVORA, %¹⁾	5,02

1) Neutežena stopa neodgovora na namjernom uzorku provedenog istraživanja

2.2.6. Stopa neodgovora na određenu varijablu

Pokazatelj se za ovo istraživanje ne izračunava.

Nakon obrade podataka istraživanja uz provođenje postavljenih vrlo detaljnih logičko-računskih kontrola na elektroničkom obrascu i u generatorskoj aplikaciji za obradu podataka zaključeno je da su sve jedinice koje su odgovorile/ispunile obrazac odgovorile i na sva pitanja i da neodgovora ovog tipa nije bilo.

Izvještajne jedinice koje u izvještajnoj godini nisu imale investicije/dezinvesticije, dostavljale su obrazac na kojem su ispunjena samo identifikacijska obilježja (zaglavlje obrasca) i na pitanje jesu li u izvještajnoj godini imale ulaganja u dugotrajnu imovinu, odnosno dezinvesticije (prodaju i/ili ostala umanjena imovine) dan je (prekrižen) odgovor NE.

Izvještajne jedinice koje su imale investicije/dezinvesticije imaju prekrižen odgovor DA i ispunjene tablice obrasca.

I s jednim i s drugim jedinicama postupalo se kao s jedinicama koje su dostavile ispunjen obrazac i obrađene su na isti način.

Preskočene pojedine varijable na obrascu nisu neodgovorena pitanja, nego znače da izvještajna jedinica te varijable u izvještajnoj godini kao pojavu nije ni imala.

2.2.7. Pogreška obrade

Prikupljanje podataka istraživanja provodi se ispunjavanjem/dostavom elektroničkog obrasca, a obrada podataka istraživanja izvodi se u generatorskoj aplikaciji za obradu podataka. Pogreške obrade podataka otklanjaju se automatskom i dodatno postavljenom procedurom obrade podataka, a svedene su na minimalnu mogućnost i na sljedeći način:

- svi identifikacijski podaci elektroničkog obrasca automatski su preuzeti iz baze adresara, ne upisuju ih jedinice ili statističari
- šifrnici su postavljeni u obliku e-izbornika (nema "ručnog" šifriranja)
- postavljene su vrlo detaljne dvostruke logičko-računske kontrole na elektroničkom obrascu (unos) i u generatorskoj aplikaciji za obradu podataka; elektronički obrazac ne može se poslati ako na njemu nisu ispravljene i sve programirane pogreške

- provodi se analiza obrađenih podataka i usporedbe obrađenih podataka (pojedinih i na jediničnoj razini) s drugim raspoloživim sadržajno srodnim izvorima (npr. Finine obrade Godišnjih financijskih izvještaja i sl.) i prethodnom godinom
- osim toga, svaki obrazac pregleda statističar i ako uoči još neke logičke pogreške ili sporne varijable, kontaktira s izvještajnom jedinicom radi ispravaka.

2.2.8. Stopa imputacije

Imputacija se ne koristi/provodi pa se za ovo istraživanje ne izračunava ni stopa imputacije.

2.2.9. Pogreška izbora modela

Pokazatelj se za ovo istraživanje ne izračunava, u istraživanju nema primjene nikakvih posebnih modela.

2.3. Revizija podataka

2.3.1. Politika revizije podataka

Na internetskim stranicama Državnog zavoda za statistiku na poveznici [https://dzs.gov.hr/Opća revizijska politika DZS-a](https://dzs.gov.hr/Opća_revizijska_politika_DZS-a) korisnici statističkih podataka obaviješteni su o revizijama.

2.3.2. Praksa revizije podataka

Podaci ovog istraživanja i njegove vremenske serije planirano se ne revidiraju.

Budući da su stavke ovog istraživanja i njihove metodološke definicije povezane i usklađene s međunarodnim statističkim standardima i metodologijama, Europskim sustavom nacionalnih računa – ESA 2010 (*European System of Accounts – ESA 2010*), metodološke revizije obrasca provode se u vrijeme i prema preporukama, standardima i procedurama prakse europske statistike.

Kada se na međunarodnoj razini revidira metodologija, revidira se i obrazac/istraživanje.

Istodobno se vodi briga i o eventualnim novim/dodatnim nacionalnim potrebama.

Službeno se objavljuju samo konačni podaci istraživanja, prema unaprijed planiranom i službeno objavljenom roku.

Neplanirani ispravci nastali kao posljedica eventualno naknadno otkrivenih pogrešaka u objavljenim rezultatima statističkog istraživanja provode se objavom ispravka objavljenoga netočnog podatka u najkraćem mogućem roku, prema jedinstvenoj proceduri određenoj na razini Državnog zavoda za statistiku.

O svim takvim događajima, razlozima i prirodi revizije/ispravaka obavještavaju se korisnici podataka.

2.3.3. Prosječna veličina revizije podataka

Pokazatelj se za ovo istraživanje ne izračunava, nije primjenjiv.

2.4. Desezoniranje

Postupak desezoniranja ne provodi se u ovom istraživanju.

3. Pravodobnost i poštivanje rokova objavljivanja

3.1. Pravodobnost

Službeno se objavljuju samo konačni podaci istraživanja, prema unaprijed planiranom i službeno objavljenom roku.

3.1.1. Pravodobnost prvih rezultata

Objavljaju se samo konačni rezultati pa je pravodobnost prvih rezultata jednaka pravodobnosti konačnih rezultata.

3.1.2. Pravodobnost konačnih rezultata

Izveštajna godina	2022.
Objavljeni planirani datum objave	5. prosinca 2023.
Pravodobnost konačnih rezultata (vremenski razmak – mjeseci)	T + 11

Pravodobnost konačnih rezultata većinom je T + 11.

3.2. Poštivanje rokova objavljivanja

Svi podaci objavljuju se prema planiranim datumima objave navedenima i objavljenima u Kalendaru objavljivanja statističkih podataka i Programu publiciranja.

3.2.1 Poštovanje rokova objavljivanja – dostava i objavljivanje

Izveštajna godina	2022.
Objavljeni planirani datum objave	5. prosinca 2023.
Ostvareni/stvarni datum objave	5. prosinca 2023.
Isporuka	0, 100%
Vremenska određenost konačnih rezultata (vremenski razmak – dani)	0
Postotak pravodobno objavljenih podataka	100%

4. Pristupačnost i jasnoća

Obrađeni agregirani podaci dostupni su u sljedećim statističkim publikacijama i oblicima:

- internetske stranice DZS-a, elektronički oblik (dvojezično, na hrvatskome i na engleskom jeziku) – Pripćenje (godišnje)
- ostali oblici (na temelju pisanih dopisa/zahtjeva, zahtjevi za podacima stigli elektroničkom poštom, priprema izvedivih dodatnih tablica na zahtjev korisnika i sl.).

Mikropodaci su dostupni internim DZS-ovim korisnicima za službene potrebe – daljnje obračune i u skladu s odredbama o diseminaciji, korištenju, povjerljivosti i zaštiti statističkih podataka Zakona o službenoj statistici te srodnim odredbama ostalih vezanih pravnih propisa (zakona, pravilnika i sl.) objavljenih na internetskim stranicama DZS-a.

Na internetskim stranicama DZS-a nalaze se i sve ostale dodatne upute o načinima pristupa statističkim podacima, mogućnostima, načinima i oblicima njihova dobivanja, cijenama (za proizvode/usluge koji podliježu naplati) i sl.

Rezultati istraživanja prikazani su u tabličnim pregledima u apsolutnim brojevima, u tisućama kuna. Zbog naravi i svrhe istraživanja (agregirani podaci uzorka namijenjeni ponajprije za daljnje obračune) podaci nisu ilustrirani popratnom grafikom.

Razine prikazivanja rezultata istraživanja teritorijalno su Republika Hrvatska i županije, po područjima djelatnosti NKD-a 2007.

U Pripćenju su dana kratka i jasna metodološka objašnjenja te mogućnost korištenja detaljnijih uputa/objašnjenja, u obliku napomene korisnicima:

Detaljne Upute za ispunjavanje Godišnjeg izvještaja o investicijama u dugotrajnu imovinu i obrazac INV-P raspoloživi su u internetskoj aplikaciji Državnog zavoda za statistiku, na adresi <https://podaci.dzs.hr/hr/obrasci/bdp-i-nacionalni-racuni/>.

Usmeni komentari korisnika i povratne informacije dobivene od njih većinom potvrđuju da su omogućeni jednostavan i lak pristup podacima i njihovo pretraživanje te je njihova prezentacija jasna.

Osim toga, za sve dodatne upite/objašnjenja raspoloživi su službenici DZS-ova Odjela za investicije.

4.1. Priopćenja

Investicije u 2022.

4.2. Mrežna baza podataka

Nije raspoloživo.

4.3. Pristup mikropodacima

Uvjeti prema kojima određeni korisnici mogu imati pristup mikropodacima propisani su [Pravilnikom o uvjetima i načinu pristupa i korištenja povjerljivih statističkih podataka Državnog zavoda za statistiku za znanstvene svrhe](#) (NN, br. 5/23.).

4.4. Dokumentacija o metodologiji

- kratka metodološka objašnjenja – Priopćenje (godišnje), na internetskim stranicama DZS-a u elektroničkom obliku (dvojezično, na hrvatskome i na engleskom jeziku)
- detaljne Upute za ispunjavanje Godišnjeg izvještaja o investicijama u dugotrajnu imovinu i obrazac INV-P raspoloživi su u internetskoj aplikaciji Državnog zavoda za statistiku, na adresi <https://podaci.dzs.hr/hr/obrasci/bdp-i-nacionalni-racuni/> (na hrvatskom jeziku)
- Uredba (EU) br. 549/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 21. svibnja 2013. o Europskom sustavu nacionalnih i regionalnih računa u Europskoj uniji. Tekst značajan za EGP (SL L 174, 26. lipnja 2013.) – ESA 2010
<http://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/TXT/?qid=1411540643214&uri=CELEX:32013R0549>

5. Usklađenost i usporedivost

Sadašnja usporedivost varijabli istraživanja između zemljopisnih područja (nacionalne regije, članice EU-a) potpuno je zadovoljavajuća zbog njihove metodološke usklađenosti (ESA 2010).

5.1. Koeficijent asimetričnosti zrcalnih statistika

Nije primjenjivo.

5.2. Vremenska usporedivost

Za razdoblje 2014. – 2022., zbog primjene metode namjernog uzorka, promjena vezanih za izbor elemenata osnovnog skupa za uzorak i metodoloških usklađivanja, podaci nisu potpuno usporedivi s podacima iz prethodne godine. Podaci u odnosu na prethodnu godinu mogu služiti samo za praćenje trenda.

5.2.1. Duljina usporedivih vremenskih serija

Duljina usporedivih vremenskih serija: 9. Zbog primjene metode namjernog uzorka, promjena vezanih za izbor elemenata osnovnog skupa za uzorak i metodoloških uskladbi podaci nisu potpuno usporedivi s podacima iz prethodne godine. Podaci u odnosu na prethodnu godinu mogu služiti samo za praćenje trenda.

5.2.2. Razlozi za prekid u vremenskoj seriji

Godišnje istraživanje o investicijama Državni zavod za statistiku provodi od 1967.

Cijelo razdoblje provođenja i obrade istraživanja popraćeno je nizom društveno-političkih i gospodarskih promjena koje su utjecale i na usporedivost tih podataka.

Usto, do prekida serije dolazilo je i zbog povremenih promjena statističkih metoda/konceptata, metodoloških definicija, klasifikacija djelatnosti, nacionalnih klasifikacija zemljopisnih/prostornih jedinica, obuhvata izvještajnih jedinica – ciljane populacije i dr.

Neki od glavnih razloga koji su utjecali na prekide u vremenskoj seriji su sljedeći:

- do 1990. novčana jedinica je bila tadašnji jugoslavenski dinar, u siječnju 1990. došlo je do njegove denominacije 10.000 YUD = 1 konvertibilni dinar, potkraj 1991. kao sredstvo plaćanja u Republici Hrvatskoj uveden je hrvatski dinar, 1 konvertibilni dinar = 1 HRD, u svibnju 1994. uvedena je nova novčana jedinica kuna, 1.000 HRD = 1 kuna (denominacije su u većoj mjeri posljedice visoke inflacije)
- za privremeno zaposjednuta ratna područja 1991. – 1994. i područja pod privremenom upravom UNTAES-a (Prijelazne uprave UN-a za istočnu Slavoniju, Baranju i zapadni Srijem) 1995. – 1997. nije bilo moguće prikupljanje podataka
- do 1992. obuhvat je bio potpun za sve pravne osobe u državnome (društvenom) vlasništvu
- od 1993. do 1995. Državni zavod za statistiku ovim istraživanjem obuhvaćao je na temelju podataka Zavoda za platni promet najveće investitore u Republici Hrvatskoj preko čijih se računa ostvarilo oko 95% svih isplata za investicije (namjerni uzorak)
- od 1996. obrazac INV-P (sadržaj i stavke obrasca) djelomično je promijenjen u odnosu na prijašnje godine zbog prilagodbe međunarodnim statističkim standardima i metodologijama (ESA 1995, SNA 1993)
- kako bi se povećala kakvoća podataka, namjerni uzorak od 1996. je proširen, a za 1997. i 1998. obuhvaćeno je cjelokupno područje L – Javna uprava i obrana; obvezno socijalno osiguranje, zatim svi veliki i srednje veliki poduzetnici prema podacima ZAP-a i sve ostale pravne osobe koje su prema podacima ZAP-a imale isplate za investicije
- prema podacima Zavoda za platni promet, odnosno Financijske agencije (Fine), koji su prikupljeni tromjesečnim statističkim izvještajima pravnih osoba za razdoblje od siječnja do rujna 1999. do 2012., uzorkom su obuhvaćene sljedeće pravne osobe:
 - a) banke i štedionice
 - b) osiguravajuća društva
 - c) neprofitne organizacije koje su imale investicije veće od 100.000 kuna (od 2004.)
 - d) proračunski korisnici
 - e) veliki poduzetnici
 - f) srednje veliki poduzetnici
 - g) mali poduzetnici koji su imali investicije veće od 50.000 kuna (u 1999.), 100.000 kuna (u 2000. i 2001.), 150.000 kuna (u 2002.), 200.000 kuna (u 2003., 2004. i 2005.) i 250.000 kuna (u 2006., 2007., 2008., 2009., 2010., 2011. i 2012.)
- od 2013. (do danas) zbog ukidanja dijela tromjesečnih statističkih izvještaja (Fine) mijenjaju se polazni podaci za formiranje uzorka pa su istraživanjem obuhvaćene sljedeće pravne osobe:

- a) svi veliki i srednje veliki poduzetnici, financijske i osiguravajuće institucije koji su predali Fini godišnje financijske izvještaje za prethodnu godinu i svi proračunski korisnici, koji su Fini predali tromjesečne financijske izvještaje izvještajne godine
 - b) na osnovi vrijednosti dugotrajne imovine (vrijednost dugotrajne imovine veća od 7,000.000,00 kuna), namjernim uzorkom izabrani mali i mikro poduzetnici
 - c) neprofitne organizacije – veći investitori (prema Fininim podacima za siječanj – lipanj tekuće godine investicije veće od 100.000,00 kuna).
- od 2014. obrazac INV-P (sadržaj i stavke obrasca) revidiran je i djelomično promijenjen u odnosu na prijašnje godine zbog usklađivanja s revidiranim međunarodnim statističkim standardima i metodologijama (ESA 2010, CPA 2008 i CPA 2015)
 - promjene klasifikacija djelatnosti: 1967. – 1975. primjenjivala se tadašnja nacionalna Nomenklatura za razvrstavanje gospodarskih i drugih organizacija te državnih organa prema djelatnostima, 1976. – 1995. tada nacionalna Jedinstvena klasifikacija djelatnosti (JKD), od 1996. do 2002. Nacionalna klasifikacija djelatnosti (NKD), 2003. – 2007. Nacionalna klasifikacija djelatnosti 2002. (NKD 2002.) i od 2008. do danas Nacionalna klasifikacija djelatnosti 2007. (NKD 2007.)
 - kao oblik političko-teritorijalnog ustroja postojali su kotari, koji su se održali do 1967., kada su ukinuti (NN, br. 13/67.). Broj kotara varirao je, tako ih je 1955. bilo 27, 1962. godine devet, a 1967. osam. Općine kao osnovne političko-teritorijalne jedinice održale su se sve do današnjih dana, s različitim stupnjem organizacije i značenja u političkom odlučivanju. Njihov broj također je bio različit, od 737 u 1952. do 102 u 1991.

Početak sedamdesetih godina, 1974., bile su formirane prema teritorijalnom načelu i zajednice općina.

U 1992. na temelju Ustavnog zakona o provedbi Ustava Republike Hrvatske (NN, br. 34/92.) formirana su dva kotara s posebnim samoupravnim položajem (Glina i Knin).

Današnje županije utemeljene su na Ustavu Republike Hrvatske, koji je donio Sabor 22. prosinca 1990. U njemu je predviđen povratak županijskoga teritorijalnog ustroja.

Na temelju Ustava Republike Hrvatske (članak 89.) Zastupnički dom Sabora izglasao je 29. prosinca 1992. Zakon o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj (NN, br. 90/92.), prema kojem su formirani: 21 županija, dva kotara, 70 gradova i 419 općina. Prema stanju na dan 22. rujna 1995. (NN, br. 69/95.), bilo je 20 županija, 75 gradova te 424 općine. Prema Zakonu o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj, koji je objavljen u Narodnim novinama br. 10 od 30. siječnja 1997. i primjenjuje se od 7. veljače 1997., Republika Hrvatska imala je 21 županiju, 122 grada i 416 općina, od 28. studenoga 1997. (NN, br. 124/97.) 122 grada i 417 općina, od 20. svibnja 1998. (NN, br. 68/98.) 21 županiju, 123 grada i 420 općina, od 9. studenoga 1999. (NN, br. 117/99.) 123 grada i 421 općinu, od 8. prosinca 1999. (NN, br. 128/99.) 123 grada i 422 općine, od 22. prosinca 2000. (NN, br. 129/00.) 123 grada i 423 općine, od 24. listopada 2001. (NN, br. 92/01.) 123 grada i 424 općine, od 16. srpnja 2002. (NN, br. 83/02.) 123 grada i 425 općina, od 19. veljače 2003. (NN, br. 25/03.) 123 grada i 426 općina, od 4. srpnja 2003. (NN, br. 107/03.) 124 grada i 425 općina, od 4. studenoga 2003. (NN, br. 175/03.) 124 grada i 426 općina, od 28. srpnja 2006. (NN, br. 86/06.) 127 gradova i 429 općina, a od 12. veljače 2013. (NN, br. 45/13.) 128 gradova i 428 općina.

5.3. Usklađenost kratkoročnih i godišnjih statistika

Pokazatelj se za ovo istraživanje ne izračunava, nije primjenjivo.

Podaci prikupljeni ovim istraživanjem ponajprije su namijenjeni daljnjim obračunima investicija, a najvećim su dijelom usklađeni s potrebama i u zadovoljavajućoj mjeri služe internim korisnicima:

- Statistički poslovni registar – ažuriranje SPR-a povratnim informacijama istraživanja INV-P
- Sektor makroekonomskih statistika (jedna od važnijih ulaznih baza podataka za obračun kategorija ukupnih bruto investicija u fiksni kapital i regionalnih investicija, za potrebe obračuna investicija kao jedne od stavki bruto domaćeg proizvoda prema rashodnoj metodi i za potrebe nacionalnih računa)

- Odjel strukturnih poslovnih statistika (jedna od važnijih ulaznih baza podataka za obračun investicija)
- Odjel inovacija, znanosti i tehnologija
- Služba ekonomskih računa poljoprivrede i šumarstva.

Postojeće razlike rezultat su različitih sadržaja/svrhe posla te različitih statističkih postupaka i metodologija.

5.4. Usklađenost s podacima nacionalnih računa

Pokazatelj se za ovo istraživanje ne izračunava.

Istraživanje je usklađeno/prilagođeno potrebama daljnjih obračuna nacionalnih računa.

5.5. Usklađenost s podacima iz administrativnih izvora

Pokazatelj se za ovo istraživanje ne izračunava.

Postoji djelomična usklađenost s pojedinim podacima obrade Godišnjih financijskih izvještaja Fine.

Uzroci razlika među raspoloživim podacima rezultat su različitih sadržaja/svrhe izvještaja INV-P i GFI te različitih postupaka i metodologija.

6. Trošak i opterećenje

Sustavni podaci troškovnog računovodstva po svakom istraživanju u DZS-u nisu potpuno osmišljeni/raspoloživi. Dana procjena odnosi se na dio troškova za koje su nam informacije trenutačno bile raspoložive.

Broj zaposlenika odnosi se na zaposlenike koji sudjeluju u svim fazama rada vezanima za pripremu, provođenje i obradu istraživanja te radu na publiciranju i diseminaciji podataka istraživanja INV-P (s voditeljem Odjela).

6.1. Trošak

Izvještajna godina	2022.
Ukupan broj jedinica istraživanja/uzorak – godišnje	11.139
Broj zaposlenika (Odjel za investicije, puno radno vrijeme/12 mjeseci)	5
Broj zaposlenika (Područne službe/ispostave/samostalni izvršitelji) dio radnog vremena oko dva mjeseca	–oko jedno do dvoje zaposlenih/područna jedinica
Broj sati 5 zaposlenika (Odjel za investicije, puno radno vrijeme/12 mjeseci) = 5*cca 2.000 h	10.000
Broj sati zaposlenika (Područne službe/ispostave/samostalni izvršitelji) dio radnog vremena oko dva mjeseca	
Izrada/održavanje internetske aplikacije – Proteron savjetovanje d. o. o., cca EUR	2.913,00
DZS/omotnice i njihov dotisak, EUR	450,00
DZS/poštarina (oko 11.139*0,50 EUR), EUR	5.569,50
DZS/papir – dopisi (cca 11.139, 5 kutija*2.500 kom.), jedna kutija cca 40,00 EUR	200,00
DZS/ostali režijski troškovi (telefoni, ispisi i sl.)	...
PJ – uredski materijal, poštornice – omotnice i telefoni, otprema pošte, ostali režijski troškovi	...
DZS/informatička potpora (zaposlenici i troškovi), vanjski troškovi Microsofta i sl.	...

6.2. Opterećenje

Izveštajna godina	2022.
Ukupan broj jedinica istraživanja/uzorak – godišnje	11.139
Dostavljen obrazac/odgovor (broj davatelja podataka)	10.530

Ostalim sastavnicama za mjerenje opterećenja davatelja podataka (izveštajnih jedinica) zasad ne raspolažemo.

Vrijeme ispunjavanja obrasca svake jedinice varira i ovisi o tome je li izvještaj negativan (nisu imali investicije/dezinvesticije određene izvještajne godine) ili su ih imali. Ako su imali investicije/dezinvesticije, vrijeme ispunjavanja obrasca ovisi o više parametara, npr. koliko je investirano, kakvih/koliko vrsta i u koje djelatnosti i područja su ulaganja, ispunjavaju li elektronički ili tiskani obrazac i sl.

Podatak o vremenu utrošenu za ispunjavanje u budućnosti bi se eventualno mogao predvidjeti, prikupiti i obraditi kao jedan od podataka na obrascu.